

Prædiken til 3. søndag efter påske

Joh. 16, 16-22

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Jesus sagde: »En kort tid, så ser I mig ikke længere, og atter en kort tid, så skal I se mig.« Da sagde nogle af hans disciple til hinanden: »Hvad er meningen med det, han siger til os: En kort tid, så ser I mig ikke, og atter en kort tid, så skal I se mig? og: Jeg går til Faderen?« De sagde altså: »Hvad mener han med at sige: En kort tid? Vi forstår ikke, hvad han taler om.« Jesus vidste, at de ville spørge ham, så han sagde til dem: »I spørger hinanden, hvad jeg mente, da jeg sagde: En kort tid, så ser I mig ikke, og atter en kort tid, så skal I se mig? Sandelig, sandelig siger jeg jer: I skal græde og klage, men verden skal glæde sig. I skal sørge, men jeres sorg skal blive til glæde. Når kvinden skal føde, har hun det svært, fordi hendes time er kommet; men når hun har født sit barn, husker hun ikke mere sin trængsel af glæde over, at et menneske er født til verden. Også I sørger nu, men jeg skal se jer igen, og da skal jeres hjerte glæde sig, og ingen skal tage jeres glæde fra jer.« Johannesevangeliet 16,16-22

Afsked

Når jeg begynder med at sige, at dagens læsning fra Johannesevangeliet på den ene side drejer sig om at tage afsked, at frygte for adskillelsen og det savn, der følger med – så tror jeg, at alle kan være med. For hvem kender ikke til dét at blive skilt fra dem, man har holdt af? Hvem er fremmed for den dér ensomhedsfølelse? Hvem har aldrig følt et savn, der ligefrem kan gøre fysisk ondt? Men på den anden side: Evangelielæsningen drejer sig *tillige* om noget, som også enhver må kunne nikke genkendende til: Hvem har nemlig ikke i sådan en situation haft brug for en, der kunne trøste? Vejlede en, så at man kan komme videre, ud over sin ensomhed – eller, ja komme til at *leve* med sine savn?

Kan I nikke genkendende til dét, så sig ikke, at kristendommen er verdensfjern og ikke kan sige jeg noget! Har du og du nemlig erfaret, hvad det vil sige at føle sig ensom og at savne ham eller hende, som du ikke mere kan nå, så lad være med at tro, at evangeliet til i dag ikke kommer dig ved. For det gør det! For vi befinder os nemlig midt i dét at

skulle tage afsked.; at skulle se noget i øjne, som slet ikke er rart; at den anden, som holdt af, forlader dig; og at du fra nu af skal være styrmand i dit eget liv. Jesus tager afsked med sine disciple. Det vil sige: Han tager afsked med dem, han allerede har kaldt sine venner, sådan som der står et andet sted i Johannesevangeliet. Og han siger noget, som først forekommer uforståeligt: Nemlig at det er det bedste for dem, at han forlader dem, ”går bort”, som der står.

Men ”at gå bort” er jo, hvad der ofte står i dødsannoncer, når der egentlig menes ”er død” – hvordan kan det være godt? Hvordan kan det være godt for noget, når et menneske, man har knyttet sig til – ligesom disciplene havde knyttet sig til Jesus – pludselig siger, at han eller hun nu vil forlade én for at ”gå bort”?

Næppe kun jeg kender til det at binde sig til et andet menneske. Han for eksempel, der har fået en kæreste, kan slet ikke forestå, hvordan han før kunne leve uden hende. Og hun – hun har det på samme måde, og kan slet ikke mere forestille sit et liv uden ham, som hun elsker. På en måde er han blevet gud for hende. Hun er blevet gudinde for ham. Det er dét, man kalder afhængighed. Afhængighed kan være godt. Men afhængighed kan også være noget, der ikke er godt. Det er fx ikke godt, hvis han ikke kan tænke en selvstændig tanke uden at spørge hende, kæresten, gudinden til råds. Det er heller ikke godt, hvis hun overhovedet ikke kan se sig selv som et selvstændigt menneske, men kun lever, når han, kæresten, guden, ser på

hende og siger, at hun er dejlig.

Jeg tror, at alle kender til det. Hvis ikke med kæresten og ægtefællen, så med forældre eller for den sags skyld med ens børn, eller ens venner. Dét fx ikke rigtig at turde slippe sin far og mor; dét ikke at turde stå på egne ben – vi har vel alle prøvet det. Det er ikke nemt for nogen af parterne. Spørg bare den mor eller far, der nu må erkende, at deres datter eller søn faktisk mere og mere lever sit eget liv – og ikke mere er far eller mors lille dreng eller pige, som de var engang. Sæt, at disciplene havde det på samme måde med Jesus. At de ikke kunne tænke en eneste selvstændig tanke, fordi de var så helt aldeles bundet til ham. Hvis han så var blevet hos dem, var de jo aldrig blevet frigjort. Men hvis han uden videre havde forladt dem og ladt dem i stikken, ville han ikke have opført sig særlig kærligt. For nu at sige det på dén måde. Men ifølge dagens evangelium er det heller ikke det, der er tale om. Vel forlader han dem, men han sender dem en anden talsmand, siger han.

En talsmand, er det ikke sådan en, der står fx i Det Hvide Hus i Washington og taler på præsidentens vegne? Jo. Men en talsmand er langt mere end det. I hvert fald her. Her er talsmanden ligesom en ven.

Her kan alle være med. Det at have en ven – det kender alle til. En ven, der er ham eller hende, der ser, hvem du er, og hjælper dig til at være den, du er. ”At mødes med sin ven, er at blive genkendt; at blive genkendt som dén man er”. En ven vil ikke gøre dig

afhængig, men vil altid tale din sag. Han eller hun vil også altid være der, når du kalder. For din ven vil dig alt godt og vil derfor ikke styre dig. Du *skal* altså ikke altid mene det samme som din ven, for at han eller hun vil blive ved med at være din ven. En ven ønsker derimod alt godt for dig. Og vil derfor, når du beder ham, vejlede dig. Retlede dig (som det hedder i dagens evangelietekst), altså lede dig på vej. Og jo, han eller hun ved, at du har fejl. Ikke desto mindre vil *denne* talsmand pege nye muligheder og nye veje ud for dig. At blive set som den, man er, og som dén, man kan blive – det gør en ven. Pinsen er nær!

Se, derfor er det *godt*, at Jesus ”går bort”, som det hed. Det er nemlig ikke godt at beholde ham for sig selv. Det bliver ingen frie af. Men når hans venner, disciplene – til alle tider – handler i hans ånd, og i den ånd er der kærlighed, så må de også være visse på, at han er hos dem; ikke som deres guru, deres boss eller deres støttepædagog, men som dén, der tyst og i det skjulte ser dem, som de er. Som din ven ved også han, at heller ikke *du* altid opfører dig, som du burde. Men samtidig ser han dig med det blik, hvori der er langmodighed og trøst.

Det er ikke nemt at skulle sige farvel til én, man ikke kunne se sit liv foruden. Sådan havde disciplene det. Til gengæld er det godt at turde stole på, at han, at Jesus, i det skjule aldrig vil forlade sine disciple og altså heller ikke forlade jer og mig. Men altid være der i sin Ånd – som jeres og min ven.

Niels Brønnum (1950-2019)

Tidligere præst i Brønshøj Kirke

Prædikenen figurer i bogen Brønshøjprædikener (Aros, Frederiksberg 2014) og er trykt med venlig godkendelse fra forlaget og familien.

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk